

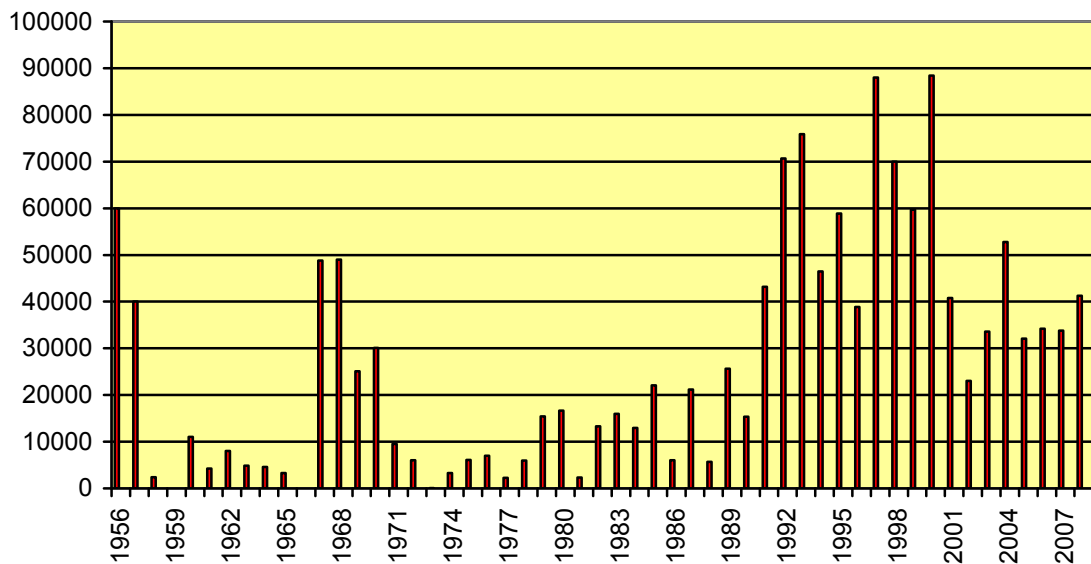
Gâsca cu gât roșu în Dobrogea

- ghid agro-mediu pentru fermieri și agricultori -

Gâsca cu gât roșu (*Branta ruficollis*)

Este una dintre cele mai mici și mai rare specii de gâște din lume. Cuibărește în tundra Siberiană și iernează în Ucraina, România și Bulgaria, parcurgând anual aproximativ 4000 de km. Această specie simbol pentru Dobrogea este strict protejată, fiind vulnerabilă pe întregul său areal datorită modificărilor regimului agricol în zonele de iernat, dezvoltării industriale în zonele de cuibărit și vânătorii (propriu-zise în Ucraina și Rusia și deranjului provocat în zonele de iernat).

Gâsca cu gât roșu este o specie amenințată la nivel global care, din cauza declinului abrupt observat într-o perioadă scurtă de timp (mai puțin de 10 ani), a fost încadrată ca periclitată (Endangered) pe Lista Roșie a IUCN. În vederea găsirii unor soluții viabile la această problemă de conservare, a fost înființat un grup internațional de lucru pentru gâsca cu gât roșu (RBGIWG – Red-breasted International Working Group). Scopul principal al acestui grup este de a coordona implementarea unui plan internațional de acțiune și de a monitoriza populația mondială prin sincronizarea numărărilor anuale care se realizează în Azerbaidjan, Kazahstan, Rusia, Ucraina, România și Bulgaria. Pentru mai multe informații legate de activitatea acestui grup și protecția acestei minunate specii vizitați <http://www.brantaruficollis.org/index.php>
Specia este strict protejată în România, vânărea ei este interzisă, valoarea de despăgubire fiind de 1350 Euro.

Fluctuația numărului de gâște cu gât roșu pe perioada 1956 - 2008

În Dobrogea gâsca cu gât roșu poposește pe timpul iernii, noaptea, pe lacurile mai mari pentru odihnă, aici fiind ferită de prădători. În timpul zilei zboară în căutarea hranei, în stoluri mixte cu gărlita mare, spre culturile agricole, unde preferă să mănânce boabele de porumb scuturate după recoltat, grâul, orzul și rapița încolțită. Preferă terenurile întinse cu deschidere și vizibilitate bună pentru a se putea feri de vânători.

Plățile agro-mediu și dezvoltarea durabilă

Plățile agro-mediu sunt un instrument cheie pentru sprijinirea practicilor agricole durabile prin care să se asigure nu numai producțiile satisfăcătoare, ci și protejarea mediului înconjurător, realizându-se cerințele prezentului fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi. Astfel, fermierii și agricultorii pot beneficia de sprijin financiar nerambursabil, plătit anual sub forma unei prime compensatorii publice, dacă respectă anumite condiții legate de utilizarea terenurilor agricole.

Posibili beneficiari ai plăților agro-mediu

Sunt acele persoane fizice sau juridice care utilizează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, etc.

Plățile agro-mediu se pot solicita de la:

- centrul local APIA (Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură) la care este arondată localitatea (comuna/orașul) de domiciliu a solicitantului în cazul în care suprafața agricolă este mai mică de 50 ha.
- centrul județean APIA la care este arondată localitatea (comuna/orașul) de domiciliu a solicitantului în cazul în care suprafața agricolă este mai mare de 50 ha.

Solicitarea pentru plățile agro-mediu se realizează prin:

- completarea formularului de cerere de plată pentru schemele de sprijin pe suprafață.
- fermierii trebuie să verifice dacă terenurile agricole pe care le utilizează se află în Unitățile Administrativ-Teritoriale eligibile. Lista acestora este prezentată atât pe site-ul oficial al APIA, www.apia.org.ro cât și la sediul centrelor locale ale APIA sau la Direcțiile județene pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (DADR).

Solicitările pentru plățile agro-mediu se realizează în perioada:

3 martie – 15 mai prin completarea unei cereri de plată. Depunerea rămâne deschisă și în perioada de **16 mai – 9 iunie**, dar cu o penalizare de 1% pentru fiecare zi întârziere față de 15 mai. Pe parcursul următorilor ani, solicitantul trebuie să reînnoiască anual cererea de plată!

Condițiile care trebuie să fie îndeplinite de către fermieri pentru obținerea plăților agro-mediu

- să fie înregistrați la APIA cu suprafața agricolă.
- suprafața minimă a terenului utilizat trebuie să fie de **1 ha** și să fie compusă din parcele agricole de cel puțin **0,3 ha**.
- să respecte Bunele Condiții Agricole și de Mediu precum și cerințele din legislația națională relevante pentru angajament, pe toată durata acestuia.
- să încheie un angajament conform căruia vor respecta cerințele specifice pentru care aplică, pe suprafața pe care solicită sprijinul, în următorii **5 ani** de la data semnării angajamentului.
- să țină o evidență a activităților agricole relevante pentru angajament. Astfel, fermierii trebuie să completeze caiete de agro-mediu în fiecare an, toate înscrisurile trebuind să fie actualizate ori de câte ori se realizează activități legate de angajamentul agro-mediu asumat.

Pentru fermierii și agricultorii din Dobrogea sunt eligibile următoarele 2 pachete:

I. Pachetul 3 Pajiști Importante Pentru Păsări

Sunt eligibile pajiștile din interiorul Ariilor Importante pentru Păsări (IBA), pentru Dobrogea numai varianta 3.2, adică cele situate în regiunile Aliman-Adamclisi, Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoe, Dunărea Veche-Brațul Măcin, Stepa Casimcea, Stepa Săraiu-Horea, Allah Bair-Capidava, Cheile Dobrogei, Dumbrăveni și Pădurea Hagieni. Acest pachet este destinat asigurării protecției pajiștilor importante pentru păsări.

Cerințe speciale pentru Varianta 3.2 – *Lanius minor* și *Falco vespertinus* (101 Euro/an/hectar)

- utilizarea fertilizanților și pesticidelor este interzisă,
- cositul se poate efectua până la data de **1 iulie** și se va realiza dinspre interiorul parcelei spre exteriorul acesteia, pe marginile fiecărei parcele lăsându-se o bandă necosită sau nepășunată, lată de **3 metri**,
- masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului,
- pășunatul se va efectua cu maximum **1 UVM pe hectar** (UVM – Unitatea Vită Mare, reprezintă încărcătura sau numărul de animale ce revin la un hectar de pășune),
- pășunile inundate nu vor fi pășunate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor,
- este interzis aratul sau discuitul pajiștilor aflate sub angajament,

- nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări. Se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când anumite porțiuni de pajiște sunt degradate,
- lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor aflate sub angajament.

Ca urmare a respectării acestor cerințe, fermierii pot suferi o pierdere de venit în comparație cu cei care aplică practicile agricole convenționale. Astfel, se acordă o plată compensatorie de **101 Euro/an/hectar**.

II. Pachetul 4 Culturi Verzi

Sunt eligibile terenurile arabile din întreaga țară. Acest pachet este destinat asigurării protecției apei și solului.

Cerințe speciale pentru Pachetul 4 Culturi Verzi (130 Euro/ha/an)

- semănarea culturilor verzi trebuie realizată până la sfârșitul lunii septembrie,
- plantele ce pot fi utilizate ca și culturi verzi sunt: **mazărea, mazăricea, rapița, muștarul, lupinul, sulfina**,
- doar fertilizanzii organici pot fi utilizați pentru culturile verzi, utilizarea fertilizanților chimici fiind interzisă,
- biomasa formată trebuie să fie incorporată în sol cel târziu până la finalul lunii martie a anului următor. Lucrările agricole necesare pentru următoarea cultură pot începe doar după ce s-a realizat această acțiune,
- nu este permis aratul pajiștilor existente din cadrul fermei pe toată durata angajamentului,
- pe timpul iernii terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi de toamnă sau să fie lăsat nelucrat pe cel puțin 20% din suprafața de teren arabil. Astfel, **se poate aplica pe maximum 80% din suprafața de teren arabil aparținând unei ferme**.

Ca urmare a respectării acestor cerințe, agricultorii pot suferi o pierdere de venit în comparație cu cei care aplică practicile agricole convenționale. Astfel, se acordă o plată compensatorie de **130 Euro/an/hectar**.

Cum putem ajuta această specie?

În primul rând prin aplicarea la unul dintre aceste pachete putem contribui nu numai la protejarea biodiversității dar și la păstrarea calității solului și a apei. Adițional, prin respectarea următoarelor cerințe se asigură condiții ideale de hrană pentru găștele sălbatice care ierneză la noi:

1. întreruperea pășunatului în perioada 1 octombrie - 31 martie.
2. cultivarea terenurilor agricole cu cereale de toamnă, porumb sau rapiță.
3. întreruperea lucrărilor agricole între 1 octombrie și 31 martie.
4. cultivarea și însămânțarea cerealelor de toamnă și a rapiței să fie finalizată înainte de 1 octombrie pentru a asigura cel puțin două luni de creștere a culturilor înaintea sosirii în noiembrie a păsărilor migratoare sau a celor care iernează.
5. pentru culturile de porumb miriștea să fie arată doar în primăvară.
6. să nu se deranjeze găștele sălbatice pe timpul hrănirii prin folosirea metodelor de alungare, a otrăvurilor sau a semințelor tratate chimic între 1 octombrie și 31 martie.
7. să nu se vâneze în perioada de hrănire a găștelor sălbatice.